

ZNAČAJ BANKARSKOG MENADŽMENTA

IMPORTANCE OF BANKING MANAGEMENT

Miloje A. Jelić¹, Jasminka M. Đurović², Aleksandar Jokić³

Rezime

Današnja ekonomska situacija u kojoj rade banke nameće niz uslova i zahteva koje moraju realizovati da bi uopšte opstale. U uslovima snažne finansijske konkurencije opstaju samo banke koji imaju dobar proizvod. Bankarski proizvod je namenjen klijentu i zadovoljenju njegovih potreba. Ovaj rad će prikazati značaj bankarskog menadžmenta u planiranju, akcijama i realizaciji ciljeva banaka i njihov opstanak na finansijskom tržištu.

Početkom ovog veka dolazi do promena u tehnološkom i ekonomskom razvoju bankarskog sistema koje utiču na profit, način rada i organizaciju banaka. U današnjim uslovima poslovanja osnovni problem je uspešno upravljanje bankama. Bankarsko poslovanje je sistem koji funkcioniše u kontinuitetu i zahteva konstantno donošenje poslovnih odluka. Odluke treba da se donose brzo i valjano a pasivnost može da dovede pogrešne odluke.

U uslovima brzih promena u poslovnom okruženju sve više dolazi do izražaja sposobnost banke da ostvari veći profit. Reč menadžment u bankarstvu odnosi se na ličnosti koje sprovode tehnologiju upravljanja materijalnim, energetske i informacionim resursima posredstvom ljudi i uz pomoć znanja. Menadžment se stvara ne "rađa" se, on mora da ovlada savremenim metodama u vođenju bankarskog poslovanja. On mora da ovlada savremenim metodama vođenja bankarskih poslova..

Osnovni zadatak menadžmenta je da obezbedi i iskoristi bankarske resurse i da ih transformiše kroz menadžersku funkciju. U ovakvim uslovima kvaliteta i sposobnost menadžment predstavlja osnovni uslov da banka ostvari željeni cilj. Menadžmentu su potrebna univerzalna i specifična znanja i sposobnost da bi banka bila uspešna. Menadžment u bankarstvu predstavlja tim ili pojedinac koji su odgovorni za pripremu, donošenje, realizaciju i analizu odluke. Osim kvaliteta i sposobnosti bankarski menadžment mora da poseduje i liderska znanja sposobnost i kvalitet.

Funkcionisanje menadžmenta je proces korišćenja onoga sa čime poslovna banka raspolaže. Ono što menadžment banke ima su poslovni resursi, a ono što želi da uradi je da postigne organizacione ciljeve za banku. Organizacioni ciljevi banke pokazuju šta se želi postići prometom bankarskih proizvoda. Kao organizacioni ciljevi banke smatraju se: - stvaranje imidža na bankarskom tržištu: - definisanje standarda kvaliteta za bankarske proizvode: - povećana dobit i smanjenje troškova: - zadovoljenje potreba potrošača bankarskih proizvoda. Organizacioni ciljevi su različiti u različitim

¹ Klanica DOO, Kraljevo

² Visoka škola strukovnih studija, Blace,

³ Elektroprivreda Srbije, Elektro distribucija Beograd

bankama, a za sve banke je zajedničko je da menadžeri na svakom nivou imaju saznanje koji rezultat treba da ostvare u procesu realizacije bankarskih proizvoda.

Uspešan bankarski menadžment "provizvodi" odluke i zna postupak kako da ih realizuje, odnosno on poseduje sposobnost i znanje da napravi najbolji rezultat za banci.

Osnovni elemenat za uspešno vođenje banaka je poznavanje bankarske tehnike i tehnologije i omogućavanje što bržeg sprovođenja odluka.

Efikasno i uspešno vođenje banaka zahteva obavljanje brojnih i raznovrsnih aktivnosti. To je razlog da se posebna pažnja posvećuje poslovima koje menadžment treba da obavi u bankama. Cilj bankarskog menadžmenta je stvaranje vizije o pravom usmerenju bankarskog poslovanja i kreiranje najboljih rešenja za poslovanje banaka. Bankarski menadžment treba kroz proces planiranja, organizovanja i rukovođenja da oblikuju poslovnu politiku banke, a da bi to postigao, potrebno je da prethodno prikupi sve informacije o ranijem poslovanju banke.

Strateški menadžment je nivo menadžmenta koji polazi od ideje, njihove razrade i analize do plana, na osnovu koga se predviđa dalji tok aktivnosti i utvrđuje poslovna politika banke, program ostvarivanja poslovnog procesa i razvoj poslovne strategije. Bankarski menadžment uključuje stratezijsko odlučivanje i sprovođenje donetih odluka zahvaljujući kojima banka stvara i održava konkurentsku prednost. Banke imaju iste ili slične ciljeve, ali su različiti načini njihovog ostvarenja. Namena menadžmenta je ostvarenje konkurentске prednosti kao rezultat različite kombinacije njegovih poslova i način alokacije resursa između tih poslova. Predlog menadžmenta banke biće uspešna samo ako obezbeđuje vrednost i satisfakciju ciljnim fizičkim i pravnim licima..

Bankarski menadžment, tj. upravljanje bankarskim poslovima ima veliki značaj u savremenoj bankarskoj tehnologiji. Proces ubrzanih bankarskih promena, transformacija, koncepcija i drugo, ukazuju kako će bankarstvo u narednom periodu sve manje ličiti na tzv. tradicionalno bankarstvo. Zato je neophodno stalno praćenje i proučavanje savremenih razvojnih i operativnih bankarskih trendova u razvijenim zemljama i razmatranje mogućnosti primene u našem bankarstvu.

Danas se pred poslovnim bankama postavljaju značajni zadaci u smislu kreiranja poslovnih politika koje će im obezbediti uspešnu kontrolu rizika i neizvesnosti u tržišnim uslovima poslovanja i rada. U vezi sa tim, posebnu ulogu imaće strateški bankarski menadžment, čiji zadatak je u sagledavanju srednjoročne pozicije bankarske politike. Sve to dovešće do mogućih revizija određenih planova, ali će omogućiti optimalno prilagođavanje finansijskim promenama.

U savremenim tržišnim ekonomijama danas bankarski menadžment će se sve više razvijati. Poslovne banke će uvoditi nove aktivnosti u svojim uslugama, tehnološkim inovacijama, kadrovskim potencijalima itd. Svakako, posebno će se insistirati na adekvatnom formiranju cena bankarskih resursa kao i odgovarajućoj naknadi za bankarske usluge. Drugačije rečeno, formiraće se kamatne stope koje će biti „realno pozitivne“, što znači da će biti više nego u razvijenim zemljama (zbog niže kredibilitnosti naših banaka).

Elektronsko bankarstvo će naglašeno imati posebnu ulogu u bankarskom menadžmentu, naročito u organizacionom delu poslovanja banaka i modelima pružanja (distribucije) bankarskih usluga.

Futurolozi predviđaju da će bankarski menadžment biti pod određenim supervizijama, čime će se omogućiti aktivno upravljanje rizicima u smislu njihovog minimiziranja.

Finansijski sistem daće posebnu ulogu finansijskim institucijama, kao što su:

- kreditnim institucijama, tj. komercijalnim bankama, štedionicama, finansijskim kompanijama itd.,
 - institucionalnim investitorima, tj. osiguravajućim zavodima, penzionim i investicionim fondovima i sl., i
 - berzanskim firmama, tj. investicionim bankama, brokerskim firmama, dilerskim firmama i sl.
-

Dešavanja i procesi finansijskih transformacija dovešće do stvaranja fleksibilnijih finansijskih institucija i do povećanja značaja bankarskog menadžmenta uopšte.

Menadžment treba da aktivira potencijal zaposlenih u banci kao izvor sticanja znanja i učenja i omogući im da se angažuju u korisnom poslu, što ih više angažuje to će se oni više truditi da zadrže poziciju. Ispravan nastup prema zaposlenima od strane menadžmenta je jedina ispravna politika. Menadžer mora da učini iskorak da bi shvatio druge, ali i da drugi shvate njega. Menadžment pre svega mora profesionalno da voli bankarske poslove a potom i partnere banke kako fizička tako i pravna lica, mora da bude komunikativan, mora da prihvati dužnost i odgovornost i na prvom mestu da stavi interes banke.

Ključne reči: ekonomska situacija, bankarski menadžment, interes banke, razumevanje
